

» Orodjarna « Ljubljana

## Skoraj tričetrt zmogljivosti za potrebe tovarn ZP ISKRA

Le spremljevalna proizvodnja poleg redne lahko zagotovi pokrivanje obveznosti, ki bodo prihodnje leto še občutno večje

Razveseljivo je, da naša tovarna orodja na Stegnah dobiva čedalje več naročil za orodja s strani Iskrinih tovarn. V zadnjem času se je med naročnike vpisala tudi najmlajša izmed njih — tovarna gospodinjstkih aparatov v Retečah z vrsto raznih sodobnih orodij, ki bodo znatno prispevala k modernizaciji njenih tehnoloških postopkov.

Pomemben uspeh delovnega kolektiva tovarne orodja je dovršitev nekaterih zahtevnih orodij, ki so jih doslej tovarne ZP morale uvažati. S temi orodji so imele tovarne Iskre precej težav zaradi nezanesljive kakovosti, zanje pa so morale odšteti tudi precej več, kot za solidno izdelana tovrstna orodja, ki jim jih je izdelala tovarna orodja. Uspeh na tem področju je nov dokaz pristnega sodelovanja na tehnološkem in komercialnem področju med našimi tovarnami in tovarno orodja.

Seveda pa s tem, kar orodjarna proizvaja za tovarne ZP Iskra, še ni vse končano, pač pa bi temeljit pregled njihovih potreb po sodobnih orodjih gotovo pokazal, da bi tovarna orodja lahko zanje delala še več.

Danes tovarne ISKRE zasedajo že prek 70 % proizvodnih zmogljivosti tovarne orodja. Med njimi je največji naročnik vsekakor tovarna avtoelektričnih izdelkov v Novi Gorici, sledijo pa ji Elektromehanika Kranj, Aparati, Sprejemniki in druge. Med naročniki zunaj Iskre je največji tovarna Gorenje, ki je zlasti interesent za večja orodja, kakršnih elektroindustrija sicer ne potrebuje, Gorenju pa sledijo Impol Slov. Bistrica in drugi.

V tovarni orodja proizvodnja zadovoljivo teče in čeravno je že četrti mesec njen žiro račun blokiran, tudi v redu poravnava svoje obveznosti. Po planirani realizaciji je sicer rahlo v zaostanku, vendar le-tega zdaj že zmanjšujejo in nikakor ni bojazni, da letošnjega sanacijskega načrta ne bi v celoti izpolnili, s tem pa pokrili tudi vse tekoče obveznosti.

Bolj problematično bo vsekakor prihodnje leto, kajti obveznosti tovarne orodja se bodo v I. 1972 tako povečale, da jih z dohodkom iz redne proizvodnje prav gotovo ne bodo mogli pokriti. Prav zato bo prisiljena z lastnimi sredstvi organizirati spremljevalno proizvodnjo, predvideno tudi v sanacijskem načrtu, ki naj prinese dodatni dohodek za pokrivanje teh obveznosti. Z uvedbo spremljevalne proizvodnje, ki bo tovarni orodja neizogibno potrebna, pa bo tovarna do konca zasedena tako s stroji in opremo, kakor tudi z delavci, saj prav za prav že zdaj problem skladišč rešujejo z nakupom privzoričnih garaž.

V stikih s tovarnami ZP Iskra v ljubljanskem bazenu se je pokazalo, da je še vrsta nerazvitih izdelkov in mehanskih sklopov, katere sicer naše tovarne uvažajo, čeprav je očitno, da bi jim vse to v tovarni orodja lahko zagotovili tako s tehnološkega, kot tudi orodjarskega gledišča.

Naše tovarne bi vsekakor ceneje lahko prišle do teh sklopov in prav zaradi tega v tovarni že širijo svoj konstrukcijski in tehnološki oddelek, da bosta v prihodnje lahko naročnicam iz vrst Iskrinih tovarn oskrbela tudi te izdelke in mehanske sklope.

Vse povedano dekaduje, da se naša tovarna orodja počasi, vendar zanesljivo sanira in se s svojim delom in dosežki vedno bolj uveljavlja, tako v okviru združenega podjetja Iskra, kakor tudi v krogu zunanjih naročnikov.



K DNEVU MRTVIH

Sanje leže pokopane v dobravah, med polji, v gozdovih ...

K vašim grobovom hitimo

z dragimi obličji v očeh;

v nemi bolečini srce žaluje,

misel govori:

O, hvala vam za lepše dni!

## Pozitivna ocena sodelovanja

Zelo uspelo mladinsko zasedanje

V soboto dne 23. oktobra 1971 je bilo v Kranju redno letno razširjeno zasedanje koordinacijske konference ZMS ZP Iskra Kranj. Na zasedanju so bili poleg vseh predsedstev mladine vseh tovarn v okviru ZP povabljeni tudi predstavniki mladine vseh večjih podjetij elektronske in elektro industrije Jugoslavije.

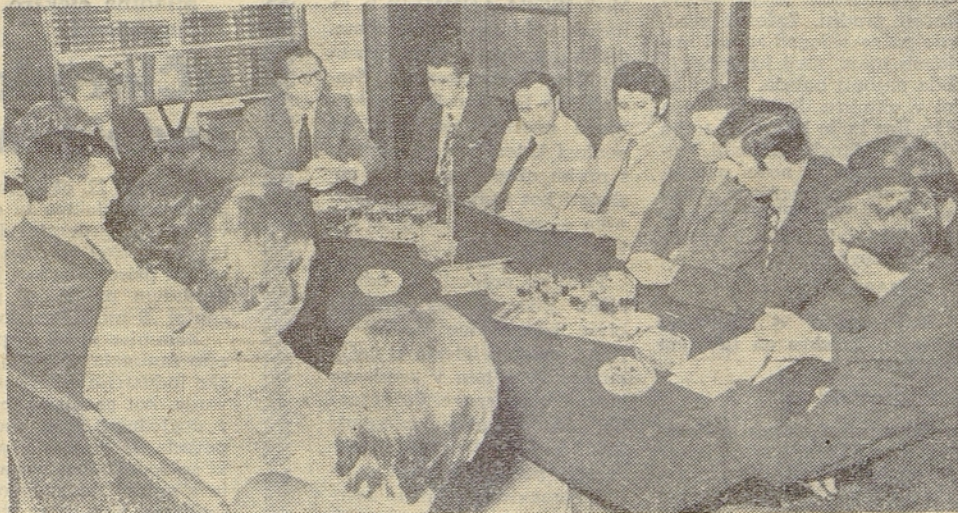
Gostje so prišli v Kranj že 22.10., da bi se skupaj dogovorili o nadaljnjem sodelovanju mladih v naši panogi.

Mladinci, ki so prišli iz podjetij EI Niš, EI Beograd, »Rudi Čajavec« Banja Luka, »Elrad« Gornja Radgona, »Ni-

kola Tesla« Zagreb, »Rade Končar« Zagreb, »Sever-Gorenje« Subotica, »Elektrokovina« Maribor, LTH Skofja Loka in RIZ Zagreb, so na sestanku izrazili popolno enotnost z gledanji na družbeno dogajanja in v zvezi z nadaljnjimi skupnimi akcijami.

Na sestanku, kjer sta aktivno sodelovala tudi sekretar ZP Pavle Gantar in sekretar ZK ZP Marjan Vrabec, so bili sprejeti nekateri sklepi, ki jih je sprejela tudi koordinacijska konferenca ZMS na zasedanju naslednjega dne. Sklepi bodo vodilo za nadaljnje delo mladine v ZP Iskra, le-ti pa bodo posredovani tudi mladini ostalih sodelujočih podjetij.

Sodelovanje mladih v elektronski in elektroindustriji Jugoslavije je bilo zelo pozitivno ocenjeno. Ugotovljeno je bilo, da so bili nekateri sklepi 4. majskega srečanja mladine v Beogradu v organizaciji »Minela« že realizirani, hkrati pa je bilo izraženo nezadovoljstvo, ker »Minel« doslej še ni poslal zaključkov majskega srečanja, čeprav so bili takrat sprejeti. Zelo ostro je bil kritiziran postopek mladinske organizacije »Energoinvest« Sarajevo, ker se ni držala sklepov majskega srečanja in je zadnji dan pred začetkom delovne akcije v Nišu preklil. (Nadaljevanje na 6. str.)



Kranj, 22. oktobra — Pred koordinacijsko konferenco ZMS ZP Iskra Kranj je predstavnike mladine elektro in elektronske industrije Jugoslavije (EI Niš, »Rudi Čajavec« Banja Luka, »Elrad« Gornja Radgona, »Nikola Tesla« Zagreb, »Sever — Gorenje« Subotica, »Elektrokovina« Maribor, LTH Skofja Loka, RIZ Zagreb) sprejel generalni direktor ZP Vladimir Logar, navzoča pa sta tudi sekretar ZP Pavle Gantar in predsednik konference ZMS Franc Lavrič. Navzoči so se ogrevali za čim tesnejše sodelovanje, predvsem pa naj bi prenehala nelojalna konkurenca na inozemskem tržišču. Vsi predstavniki mladine iz omenjenih podjetij so se naslednji dan udeležili razširjene seje koordinacijske konference ZMS ZP Iskra

# Razgovor s predstavnikom ISKRE v Turčiji

Predstavniku Iskre v Turčiji Bogdanu Vukosavljeviću, dipl. oec. smo postavili vprašanja, ki se nanašata na izvoz Iskre v to državo. Bogdan Vukosavljević nam je na obe vprašanja poslal naslednje izčrpane odgovore, ki jih v celoti objavljamo.

## VPRAŠANJE

Kako ocenjujete uveljavljanje Iskre v preteklem obdobju na turškem tržišču?

## ODGOVOR

V zadnjih letih je naše delovanje na turškem tržišču usmerjeno zlasti v naslednje posle: 1. povečati naš izvoz s širjenjem asortimenta izdelkov tovarn ZP; 2. doseči industrijske kooperacije s turškimi podjetji; 3. prodajati naš inženiring; 4. zgraditi v Turčiji tovarno telekomunikacijskih naprav.

Do 1. aprila 1971 je med Turčijo in Jugoslavijo veljal sporazum o klirinškem načinu plačevanja. Izvoz iz Jugoslavije v Turčijo je bil odvisen od obsega blagovne izmenjave, namreč od višine nakupov Jugoslavije v Turčiji. Blagovna izmenjava med obema državama je v zadnjih letih znašala povprečno okrog 8 milijonov dolarjev s tem, da se je lani rahlo dvignila.

Jugoslovanski izvoz v Turčijo je letno dosegel nekako 4 milijone dolarjev, pri čemer je bila Iskra udeležena za 10–20%. Glavni izvozni artikli pa so bili: papir za konfektiranje, plastika kot surovina, telefonske centrale, sestavni deli za ATC, električni števcji, mikromotorji, električno orodje, itd. Iz dosedanje strukture našega izvoza v Turčijo je videti, da leta zlasti uvaža od nas reprodukcijski material, le Iskra izvažava v Turčijo finalno tehnično robo.

Dokaj skromna blagovna izmenjava med našima državama je privedla do ukinitve klirinškega načina plačevanja in do prehoda na plačevanje s konvertibilno valuto. Zahvaljujoč se dobremu sodelovanju in organizaciji poslovanja z našimi turškimi partnerji, vzporedno pri turških kot tudi jugoslovanskih ustreznih organih, smo v zadnjih letih uspevali, da smo vsako leto dobili uvozna dovoljenja v vrednosti med 600.000 in 800.000 dolarjev. Pri industrijski kooperaciji delamo s firmo Imesko-Izmir in sicer na realizaciji načrta za izgradnjo tovarne malih motorjev. Po tem načrtu bi Iskra dobavljala določene dele motorjev.

V današnji fazi razvoja turška industrija s svojimi zmogljivostmi komajda pokriva potrebe domačega trga in še vedno ni kaj dosti zainteresirana za industrijsko kooperacijo, razen tega pa so tudi vsa večja turška industrijska podjetja nastala s sodelovanjem tujega kapitala. V zadnjem času pa postaja glede na stalni devizni debelans industrijskim koopera-

cijam vedno bolj naklonjena.

Na področju našega inženiringa je položaj tak, da pravkar proučujejo naš projekt za izgradnjo tovarne električnih števcjev, ponudili pa smo jim tudi licenco za izgradnjo tovarn za elektronske elemente in kompenzatorje jalove energije. Pri poslih na področju našega inže-



Naš predstavnik Bogdan Vukosavljević, dipl. oec.

niringa pa se pojavljajo težave zaradi dvomov v naše možnosti, da bomo korektno izvedli inženiring v položaju, ko največje evropske firme prav tako ponujajo svoje inženiringe. Razumljivo je v takem položaju potrebno pri tovrstnih poslih vztrajno, dosledno in s potrpljenjem.

Projekt za izgradnjo tovarne za telekomunikacijske naprave je turška vlada odobrila že pred 3 leti in že pred dvema letoma bi jo morali začeti graditi. Začetek gradnje pa so odlagali zaradi različnih težav, med katerimi je bila najbolj boleča, ko so lani v oktobru devalvirali turško liro in je bilo zato treba državnih planski komisiji Turčije predložiti nove pogoje, glede na spremenjene odnose v kapitalu, ki bi ga obe strani morali vložiti v izgradnjo te tovarne.

## VPRAŠANJE

Kaj sodite o nadaljnji ekspanziji Iskre na turškem tržišču?

## ODGOVOR

Perspektiva našega poslovanja na turškem tržišču je odvisna od nekaterih momentov. Prehod na plačevanje s konvertibilno valuto pomeni, da naš plasman ni več odvisen od blagovnih list in obsega blagovne izmenjave, ki so bile sestavni del klirinškega sporazuma. Od prvega aprila 1971 bo torej naš izvoz v Turčijo odvisen od turškega uvoznega režima in od naših

možnosti, da konkuriramo evropskim firmam, ki se vedno bolj uveljavljajo na tem tržišču.

V teku so novi ekonomski ukrepi, ki jih uveljavlja turška vlada. Našega položaja v tem pogledu zatorej še ni mogoče natančneje opredeliti, niti reči kar koli oprijemljivega okrog plasmana naših izdelkov. Dokler ne bodo izdani vsi tozadevni predpisi je na primer začasno ustavljen prav vsi uvoz v Turčijo. Nova turška vlada je namreč objavila svoj program, po katerem želi uravnovesiti svojo zunanje-trgovinsko bilanco, kar bo nedvomno imelo za posledico precejšnje zmanjšanje uvoza.

Naše perspektive za nadaljnje uveljavljanje na turškem tržišču pa so omejene tudi zavoljo tega, ker so na turškem tržišču prisotne vse evropske firme naše branže in afirmacija je možna le tistemu, ki bo ponudil svoje blago po najnižjih eksportnih cenah.

V takšnem položaju bomo morali vložiti vse naše napore za rešitev problemov pri izgradnji tovarne telekomunikacijskih naprav, da bo čim prej prišlo do njene graditve, prav tako pa bomo morali še pospešiti delo na prodaji našega inženiringa in pri širjenju industrijske kooperacije. Ob pozitivni rešitvi vseh naštetih problemov pa menim, da bi višina našega izvoza v Turčijo lahko dosegala vrednost med 600.000 in 1.000.000 dolarjev letno.

## Odvetniška pisarna pri Iskra Commerce

Delavski svet ISKRA COMMERCE je konec junija letos sprejel sklep, da se ustanovi samostojna odvetniška pisarna pri ISKRA COMMERCE. Med ISKRA COMMERCE in njenima bivšima delavcema, diplomiranim pravnikom Rudijem Košorokom in Stanislavom Fortuno je bila sklenjena posebna pogodba, na podlagi katere sta imenovana s prvim oktobrom začela poslovati kot samostojna odvetnika — nosilca omenjene odvetniške pisarne.

Tako s prenesli na odvetniško pisarno vsa opravila bivše izterjevalne službe, se pravi, celotno izterjavo naših kupcev in s tem v zvezi vse gospodarske spore. Poleg tega bo ta pisarna zastopala ISKRA COMMERCE v vseh drugih postopkih pred sodišči, upravnimi organi in zavodi, lahko posredovala ISKRA COMMERCE razne pravne nasvete, sodelovala pri sestavljanju pogodb in drugo. Naloge, ki so postavljene pred novo ustanovljeno odvetniško pisarno so nedvomno silno obsežne, prepričani pa smo,

Komisija za razpis vodilnih delovnih mest ISKRA COMMERCE, Ljubljana, Kotnikova 6 razpisuje naslednja vodilna delovna mesta:

- pomočnik glavnega direktorja
- direktor direkcije za telekomunikacije
- direktor direkcije za avtomatiko
- direktor direkcije za elektromehanske elemente in aparate
- direktor direkcije za široko potrošnja
- direktor direkcije za repromaterial in opremo
- direktor direkcije za domači trg
- direktor direkcije za zunanji trg
- direktor direkcije finančne direkcije
- direktor servisnih služb marketinga
- direktor splošnega sektorja
- direktor izvoznega sektorja
- direktor uvoznega sektorja
- direktor zastopstev
- direktor direkcije za elektronske elemente

Kandidati morajo poleg splošnih, izpolnjevati še naslednje posebne pogoje:

- visokošolska ali višješolska izobrazba z najmanj petletno prakso v dejavnosti, ki spada v delokrog razpisanega vodilnega delovnega mesta ali srednješolska izobrazba z 10-letno prakso v dejavnosti razpisanega vodilnega delovnega mesta,
- obvladanje najmanj enega svetovnega jezika,
- organizacijske in vodstvene sposobnosti ter ustrezna družbenopolitična in gospodarska razgledanost.

Prijave z dokazili o izpolnjevanju pogojev in s kratkim življenjepisom pošljite na naslov Iskra Commerce, v ZP Iskra Kranj, Ljubljana, Kotnikova 6 — komisija za razpis vodilnih delovnih mest.

Rok prijave je 15 dni po objavi razpisa v javnem časopisu.

da jim bo pisarna kos; predvsem pa sodimo, da bo samo dejstvo, da ISKRA COMMERCE zastopajo lastni odvetnik, pripomoglo k večji plačilni disciplini naših kupcev in s tem seveda k utrjevanju likvidnosti naše organizacije.

## Mladina elektro in elektronske industrije v Jugoslaviji:

### »Čim plodnejše sodelovanje«

V petek, 22. oktobra je predstavnik mladine iz drugih tovarn elektro in elektronske industrije v Jugoslaviji sprejel generalni direktor ZP Iskra Vladimir Logar in jim izrekel iskreno dobrodoščilo. V kratkem uvodu so bili prisotni seznanjeni s poslovnimi rezultati Iskre, predvsem pa je bil poudarjen letošnji izvoz, ki bo znašal 20 milijonov dolarjev.

Zanimiva je bil razprava; večino prisotnih je namreč zelo zanimala nadaljnja integracija elektro in elektronske industrije v Jugoslaviji, predvsem pa način združevanja, kot ga ima konkretno Iskra. Vse kaže, da bodo v doglednem času tudi večja jugoslovanska podjetja povzela način združevanja po Iskri, oz. bodo celo tista, ki so sedaj integrirana po sistemu centralnega vodenja in z enim žiro računom, prešla na sistem združenega podjetja. Kot so povedali mladi, daje ta sistem večje možnosti za hitrejšo integracijo in večjo garancijo za »čiste račune«. Navzoči so se ogrevali za čim tesnejše sodelovanje, predvsem pa naj bi prenehala nelojalna konkurenca na inozemskem tržišču.

Naslednji dan, to je v soboto, so se predstavniki mladine elektro in elektronske industrije iz večjih podjetij v Jugoslaviji udeležili mladinske konference ZP Iskra, o čemer poročamo na prvi strani. ABC

# AKCIJSKI NAČRT ZA STABILIZACIJO POSLOVANJA IN REALIZACIJO OSNOVNIH CILJEV GOSPODARSKEGA NAČRTA ZA LETO 1971

## I.

Z akcijskim programom se opredeljuje glavne tekoče naloge, ki jih moramo realizirati v najkrajšem času.

Tekoča gospodarska gibanja nas opozarjajo na resnost položaja in nujnost hitrega ukrepanja.

Temeljne cilje poslovanja podjetja je mogoče izraziti kot zahtevo po ustvarjanju proizvodov družbenega dela za zadovoljitev potreb zunaj podjetja, kot zahtevo po realizaciji le-teh v obliki celotne vrednosti, kot zahtevo po ohranitvi v upravljanje danega premoženja in širjenju materialne baze podjetja, ter kot zahtevo po zagotovitvi osebnega in skupnega deleža proizvajalcev v ustvarjeni vrednosti in sredstev za skupne potrebe družbe. Smoter sta seveda obstoj in razvoj do optimalnih meja.

Uspešno poslovanje je optimiranje produktivnosti, ekonomičnosti, tržnosti, prilagodljivosti zunanjim činiteljem ter vplivom nanje na eni strani ter optimiranje rentabilnosti kot odnosa realiziranih rezultatov celotne ekonomike podjetja nasproti vložnim sredstvom na drugi strani.

Proces oblikovanja poslovne politike mora potekati v naslednjem zaporedju:

analiza ekonomskih karakteristik podjetja in subjektivnega činitelja, analiza položaja podjetja v gospodarstvu, analiza stanja in razvoja podjetja samega, ugotovitev problemov in predvidevanja in način za rešitev s stališča potrebnih sredstev, rezultatov in možnosti, izbire najboljše rešitve in dokončno oblikovanje poslovne politike, priprava planov ter organizacija in nadzor izvajanja.

Izhodišče za opredelitev naše sedanje aktivnosti so:

družbeno ekonomska politika Jugoslavije s stabilizacijskim programom, nove usmeritve v družbeno ekonomskem sistemu, ki jih nakazujejo predlogi ustavnih amandmajev, stališča predsedstva CK ZKJ in CK ZKS, akcijski program ZP Iskra ter cilji in naloge gospodarskega načrta tovarne za leto 1971, 1972 ter ugotovljeni rezultati in problemi v realizaciji gospodarskega načrta v dobi januar—september 1971.

## II.

Devetmesečna realizacija leta 1971 kaže, da naloge niso bile realizirane v zadovoljivem obsegu oz. po predvidenem gospodarskem načrtu za leto 1971. Ze itak skromni plan prodaje se ne realizira tekoče. Z izdobavami se kasni zaradi neurejene in zakasnele tehnološke dokumentacije.

V proizvodni program se vedno bolj vključujejo usmerniške naprave posebnih izvedb, kar pa je pogojeno z obsežnim in dolgotrajnim razvojnim delom.

Neprestano večanje cen surovinam, repromaterialom ipd., se odraža na dohodku, ostanek dohodka — dobiček, ki ga po gospodarskem načrtu za leto 1971 ne bo moč realizirati. Zato je do 20. oktobra 1971 treba izdelati rebalans gospodarskega načrta z vsemi ukrepi za njegovo realizacijo in ga predložiti samoupravnim organom.

## III.

Delavski svet nalaga vsem izvršilnim organom, vodjem sektorjev, oddelkov, skupin in služb naslednje dolžnosti in naloge:

1. Najvažnejša naloga je, da se v naslednjih mesecih zagotovi čim večji obseg realizacije proizvodnje, to je po 3.000.000 din mesečno. Naročila kupcev morajo biti v čim večji višini do 31. 12. 1971 realizirana.

a) Da bi se plan realiziral je potrebno, da se posebna naročila, ki smo jih že dobili, izvršijo do konca leta. Treba je preusmeriti določene delavce, ki bi delali na teh napravah, da bi dosegli zadovoljiv delovni učinek. Brezpogojno je treba izpolniti zakasnela naročila.

b) Za proizvodne delavce odobriti nadure.

c) Da bo delavec v nadurah efektno delal, mu morajo službe priprave dela pravočasno dostaviti potreben material.

d) Zaradi stimulacije pregledati vsa delovna mesta, kakšne kategorije so in koliko so zasedena.

e) Izplačati OD glede na izvršitev planov, vendar ne manjšo od 80 %.

2. Na vseh delovnih mestih povečati delovno intenzivnost. Nadurno delo je treba na vseh upravnih režijskih delovnih mestih v celoti ukiniti, na produktivnih delovnih mestih in produktivnih režijskih delovnih

mestih v proizvodnji pa nadurno delo omejiti na možni minimum.

3. V najkrajšem času izdelati možnost uvedbe dela v proizvodnji v dveh izmenah, s čimer bo prostor znatno bolj izkoriščen. Priprava dela mora pripraviti in urediti ustrezno dokumentacijo, da bo možno vsaj serijske naprave izdelovati po ločenih delovnih fazah. Nekatera dela bo zato lahko v kratkem času opravljala priučena delovna sila. Delo v montaži je možno nato izkoristiti vsaj za 30 % več kot sedaj. Služba priprave dela mora redno skrbeti, da material in dokumentacija prihaja v proizvodnjo pravočasno.

4. Posvetiti posebno pozornost celotni organizaciji proizvodnje in ostalih služb, da bo realizacija v proizvodnji potekala čimbolj nemoteno in enakomerno. Vzroke, ki bi zavirali proizvodnjo je treba tekoče ugotavljati in podzeti ukrepe, da se jih odstrani.

5. Za vse izdelke, ki prikazujejo že pri predkalkulaciji in obračunskih kalkulacijah izgubo oziroma, da ne krijejo svojih izdelovalnih stroškov, je takoj izvršiti detaljnijo analizo, predvideti rešitve in takoj ukrepati.

6. Da bi zagotovili načrtovano delitev celotnega dohodka, je treba nujno znižati stroške. Vsi odgovorni kjer se obračunavajo stroški morajo posvetiti večjo kontrolo nastajanju stroškov zlasti pri porabi režijskega materiala, raznim storitvam, obrabi drobnega inventarja, potnim stroškom, dnevnicam itd., skratka, skrbeti je treba za rentabilno poslovanje, povečano produktivnost dela in izboljševati notranjo organizacijo dela, uvajati sodobno tehniko in tehnologijo.

7. Doseganje normiranih del je treba mesečno analizirati, glede na visoka preseganja in tekoče predlagati spremembe odnosno izvajati revizijo norm. Potrebno je popraviti in dopolniti obstoječi pravilnik o normah glede na kvaliteto dela.

8. Pospešeno je treba nadaljevati z delom na sistemu nagrajevanja. Do 31. 12. 1971 je nujno sprejeti Pravilnik o delitvi osebnega dohodka. V okviru ZP je tudi naša tovarna pristopila k ustreznemu samoupravnemu sporazumu o uresničevanju delitve dohodka in osebnih dohodkov.

9. V skladu z ekonomskimi učinki, samoupravnim sporazumom in s stališči sindikata do najnižjega nivoja osebnih dohodkov, je treba skrbeti, da bodo v letu 1972 osebni dohodki dosegli nivo s katerim bi paralizirali vpliv povečanih življenjskih stroškov.

10. Podzeti strožje disciplinske ukrepe za vse prekrške, posebno pa večje delovne discipline.

11. Glede na predviden obseg proizvodnih nalog v letu 1971 in 1972 in glede na to, da se skozi vse leto opravlja visoko število nadur, je na proizvodnih delovnih mestih, kjer so posebno ozka grla, treba sprejeti nekaj novih delavcev, da se postopoma nadurno delo odpravi. Upoštevati je treba najostrejšo racionalizacijo zaposlovanja na vseh področjih.

12. Do nadaljnjega je treba zaustaviti vse investicijske naložbe, razen definiranih potreb s sklepom delavskega sveta 1. 9. 1971.

13. Postopoma zmanjšati zalogo surovin, materiala, inventarja ter nadaljevati z odpisovanjem nekurantnih zalog v skladu z možnostjo dohodkov ter povečati koeficient obračanja za najmanj 10 %.

14. Da bi postopoma izboljšali poslovanje je treba zagotoviti večja sredstva. Profitno stopnjo, ki jo dosegamo, v prihodnje nujno povečati. Ugotoviti konkretne možnosti za to realizacijo.

Ker predlog plana proizvodnje za leto 1972 izkazuje po predkalkulacijah izgubo, je treba v teku meseca novembra 1971 dokončno ugotoviti možne rešitve, da se prepreči izguba in poveča profitna stopnja. Za to realizacijo je potrebno tesno sodelovanje razvoja — prodaje — IC in vseh služb tovarne. Zadevno je treba izkoristiti vse notranje rezerve v tovarni.

15. Potrebno je večje in stalno obojestransko sodelovanje med družbeno-političnimi organizacijami, samoupravnimi organi ter vodstvom tovarne in sklepe dosledno izvajati.

Za uspešno poslovanje je realizacija teh okvirnih osnovnih nalog nujna in neodložljiva.

Delavski svet Iskre,  
tovarne usmerniških naprav,  
Novo mesto  
Predsednik DS: Milan Korčec

# Akcijski program poslovanja ZZA

ki ga je sprejel svet Zavoda na svoji 20. seji, dne 22. oktobra 1971

## I.

Organi upravljanja ZZA opredeljujejo z akcijskim programom svoje tekoče naloge, ki jih morajo v skladu z akcijskim programom družbeno-političnih skupnosti in ZP Iskra ter v sodelovanju z družbeno-političnimi organizacijami v ZZA izvesti za uresničitev ciljev stabilizacije in ekonomske politike v naslednjem obdobju, predvsem pa za izboljšanje poslovanja v Zavodu.

Svet Zavoda in njegovi organi so že v preteklem obdobju redno spremljali poslovanje Zavoda kot celote in vsake njegove enote posebej ter sprejemali ukrepe za izboljšanje poslovanja v smeri doseganja gornjih ciljev. To akcijo bodo redno izvajali tudi v prihodnje.

Ta akcijski program določa zlasti tiste naloge, ki jih narekujejo novi ustavni amandmani in samoupravni sporazumi ter so pomembne za večjo notranjo konsolidacijo poslovanja in za doseganje boljših poslovnih rezultatov že v bližnjem prihodnjem obdobju.

## II.

### S PODROCJA ORGANIZACIJE POSLOVANJA ZZA:

a) prilagoditi poslovanje Zavoda zveznim ustavnim amandmajem 21., 22. in 23. iz leta 1971 in delno amandmaju 15 iz leta 1965, in sicer:

— predložiti svetu ZZA predlog za ustanovitev TOZD,

— sestaviti korigirani predlog statuta ZZA in pravilnika o organizaciji ZZA in sistematizaciji delovnih mest, ki mora biti vsklajena s sprejetimi tezami k organizaciji poslovanja ZZA in k ekonomskemu sistemu ZZA;

b) predložiti odboru za program in poslovno politiko predlog kompleksnega poslovnika ZZA in predlog za dokončno realizacijo okvirne funkcionalne sheme ZZA, ki jo je sprejel odbor junija letos in sicer v tem smislu, da se ustanovijo in usposobijo vse skupne službe ZZA in službe posameznih sektorjev (vodstva);

c) vskladiti poslovanje ZZA z določili Zakona o raziskovalnih dejavnostih.

Rok za izvršitev vseh nalog pod 1. toč. je 30. 11. 1971.

## III.

### IZ PODROCJA DELITVE DOHODKA IN OSEBNIH DOHODKOV

V roku enega meseca po verifikaciji sporazuma o merilih za delitev dohodka in osebnih dohodkov je treba sestaviti predlog novega pravilnika o delitvi dohodka in osebnih dohodkov v ZZA. Ta predlog mora biti vsklajen s samoupravnim sporazumom skupine raziskovalnih organizacij (pri ZROS) in z dogovori v ZP Iskra glede poenotenja nekaterih določil tega pravilnika.

## IV.

### IZ PROBLEMATIKE NELIKVIDNOSTI ZZA:

Problematiko nelikvidnosti v ZZA je treba stalno reševati s tem,

a) da se mesečno sprejemajo ukrepi za znižanje zalog materiala (tipizacija, unifikacija, planiranje materiala, izbor dobaviteljev in podobno);

b) da se z mesečnim analiziranjem razvojnih in drugih nalog doseže znižanje nedovršene proizvodnje na nivo plana in likvidira ali vsaj nakaže sanacija vseh finančno nekritih, neperspektivnih ali nerentabilnih nalog in dejavnosti in da se izdeluje terminski plan za znižanje vrednosti nedokončanih nalog in zalog materiala;

c) da se zniža stanje terjatev ZZA in sicer:

— za dolžnike zunaj ZP Iskra z doslednim izvajanjem dosedanjih običajnih prisilnih ukrepov in

— v odnosu do organizacij v sestavi ZP Iskra s poskusom dogovarjanja za spremembo sedanega načina plačevanja terjatev ZZA;

č) da se ustvari likvidnost na računih namenskih skladov ZZA.

## V.

### ZNIZEVANJE STROŠKOV — SPLOSNO VARČEVANJE:

V poslovanju ZZA se mora odražati stalno prizadevanje vseh članov kolektiva, predvsem pa samoupravnih organov in vodilnih delavcev za smotrno zniževanje stroškov z naslednjimi ukrepi:

a) dosledno planirati in kontrolirati nastajanje stroškov v okviru izdelavnih in režijskih nalog;

b) sestaviti predlog pravilnika o nastajanju in zajemanju stroškov, ki mora vsebovati sistem planiranja, odobravanja in nastajanja stroškov (rok 30. 11. 1971);

c) na osnovi mesečnih in periodičnih obračunov sprejemati ukrepe za znižanje stroškov na pomembnejših postavkah (telefon, el. energija, razni potrošni material, službena potovanja in potni stroški, izboljšanje organizacije dela, izostanki z dela in izboljšanje izkoriščanja delovnega časa);

č) izboljšati razmerje med izdelavnim in režijskim delom v korist izdelavnega.

## VI.

### SREDNJEROČNI PROGRAM DELA IN RAZVOJA ZZA:

Do konca leta 1971 mora ZZA sprejeti svoj srednjeročni program dela in razvoja, iz katerega mora biti razvidna:

a) usmeritev najpomembnejših področij dejavnosti ZZA v okviru predmeta poslovanja;

b) okvirni delovni program ter plan fizičnega obsega dela in finančni proračun glede na ta obseg dela ter ostvaritev potrebnih sredstev za poslovanje;

c) tako oblikovan letni plan nalog, ki bo vsklajen z zahtevami tržišča in za katerega izvajanje naj bi bilo

poslovanje ZZA interno urejeno po principu specializacije dela enot.

## VII.

### KADROVSKA POLITIKA — PRIDOBIVANJE IN STROKOVNO IZPOPOLNJEVANJE KADROV:

a) v skladu s srednjeročnim programom dela in razvoja ZZA ter smernic kadrovske politike ZP ISKRA, ki jih je sprejel DS ZP Iskra januarja letos, sprejmejo organi ZZA smernice kadrovske politike ZZA za prihodnje leto. Vsebovati morajo:

— pogoje za zmanjševanje fluktuacije kadrov,

— način za aktivno pridobivanje novih strokovnjakov,

— ukrepe za strokovno izpopolnjevanje zaposlenih delavcev v ZZA,

— obseg in način štipendiranja študentov in rednega izobraževanja (šolanja),

Rok 31. 12. 1971.

b) do konca leta 1971 sestaviti srednjeročni plan potrebnih kadrov z ukrepi, ki naj bi postopno izboljšali obstoječo kvalifikacijsko strukturo zaposlenih v ZZA.

## VIII.

### NA PODROCJU KVALITETE DELA IN STORITEV TER MATERIALA:

a) vzpostaviti sistem kontrole izdelkov in prototipov (atestiranje leteh bo sestavni del razvojne dokumentacije);

b) organizirati v ZZA službo vhodne kontrole za kvaliteto materialov, sestavov in podsestavov z objavljanjem atestov zunanjih in domačih dobaviteljev;

c) za izvajanje nalog pod 7. toč. je treba sestaviti ustreznih pravilnik-poslovnik o kvaliteti v ZZA.

Rok za izvršitev nalog pod toč. a) in b) je konec prvega polletja 1972.

Rok za izvršitev naloge pod toč. c) je 15. 12. 1971.

### RAZVOJ ZA ELEMENTE ZA ELEKTRONIKO:

V celoti je potrebno urediti organizacijo oz. status razvojne dejavnosti za elemente za elektroniko v okviru ZZA in fiksirati njen program dela in financiranje odnosno izdelati rokovnik za izvršitev sklepov o izločitvi dela te razvojne dejavnosti v tovarno elementov.

Rok je 31. 10. 1971.

## X.

### ODGOVORNOST IN NADZOR NAD IZVAJANJEM AKCIJSKEGA PROGRAMA:

Za izvajanje nalog akcijskega programa je predvsem odgovoren glavni direktor ZZA, ki za pripravo strokovnega gradiva angažira skupne službe ZZA.

Problematiko izvajanja akcijskega programa redno mesečno obravnava odbor za program in poslovno politiko, ki sprejema potrebne ukrepe.

O izvajanju akcijskega programa poročata glavni direktor in odbor za program in poslovno politiko (predsednik) svetu ZZA najmanj trimesečno, ko svet ZZA obravnava poslovno poročilo k periodičnemu obračunu oz. k zaključnemu računu.

Ljubljana, dne 22. 10. 1971

Svet Zavoda  
za avtomatizacijo

### ISKRA COMMERCE LJUBLJANA

Za izvozno dejavnost, ki izvažata izdelke 14 tovarn z 18.000 delavci ZP Iskra in ki sodi med največje industrijske izvozne organizacije v državi, iščemo

več novih sodelavcev za delovna mesta:

- VODJE IZVOZNEGA ODDELKA
- PRODAJNEGA INŽENIRJA — EKONOMISTA
- KOMERCIJALISTA V ZUNANJI TRGOVINI
- SAMOSTOJNEGA REFERENTA v zunanji trgovini

Novi sodelavci čaka delo v centrali Izvoza v Ljubljani ter kasneje tudi v številnih trgovskih firmah in predstavništvih Iskre v tujini.

Novim sodelavcem nudimo:

- dinamično in zanimivo delo,
- dobre delovne pogoje,
- možnosti za izpopolnjevanje;

Od njih pa pričakujemo samostojnost in podjetnost, tehnično ali ekonomsko predizobrazbo ter znanje vsaj enega tujega jezika.

Čenjene ponudbe pošljite na naslov: ISKRA COMMERCE, kadrovska služba, 61000 Ljubljana, Masarykova 15, nakar vas bomo povabili na razgovor z vodstvom naše izvozne dejavnosti.



**BLEJSKA DOBRAVA:** Kontrolorka Maja Ravnik pri programski napravi za kontrolo Siemensovih enot

## Pot do stanovanja pri nas in drugod

Po nekaterih analizah konec lanskega leta, so jugoslovanski delavci z visoko in višjo strokovno izobrazbo, ki so delali v Sloveniji, potrebovali 7 do 8 let za nakup in opremo stanovanja. Tisti, ki so delali v Zahodni Nemčiji 3 do 4 leta in tisti v Švici 4 do 5 let. Poklicno usposobljeni delavci so potrebovali za doseganje enakega cilja v Sloveniji 15 do 18, v Nemčiji 7 do 9 in v Švici 7 do 8 let.

Torej slovenski delavec z nižjimi osebnimi dohodki je še zmerom imel možnost, da pride do lastnega stanovanja, pa čeprav po 18 letih dela. Letos za številne to že ni več mogoče.

Da je lastno stanovanje nedosegljivo celo za nekatere kvalificirane delavce, dokazuje preprost izračun: zaposljena zakonca s poprečnimi mesečnimi dohodki po 1500 dinarjev bosta letos zaslužila 36.000 dinarjev. Od lanskega leta se je 1 kv. meter stanovanja podražil za 20 odstotkov, kar znaša 600 dinarjev glede na lansko ceno v znesku 3000 dinarjev. Tako letošnja podražitev poprečnega stanovanja 65 kv. metrov znaša okoli 39.000 dinarjev, kar je precej več od letnega zaslužka obeh zakoncev.

Primer se je nanašal samo na dvočlansko zaposleno družino. Vsekakor je odveč postavljati vprašanje, kaj o lastnih stanovanjih mislijo številne delavske družine z enim samim zaposlenim, z

večjim številom otrok in z znatno nižjimi dohodki. Čeprav pri nas še lep čas govorimo o osebnih dohodkih s spodnjo mejo 1000 dinarjev, ni nobena skrivnost, da je v Ljubljani še vrsta delovnih organizacij, kjer je določeno število delavcev z osebnimi mesečnimi dohodki pod 600 dinarjev.

Ironično rečeno: po logiki, ki izhaja iz cen in tako skokovitih podražitev stanovanj, so ti delavci z družinami vred že avtomatično določeni za podnajemnike.



Vse kaže, da je pozno poletje in zgodnja jesen najbolj primeren čas za odhod v pokoj, kajti v kranjski Iskri se to dogaja iz leta v leto. Med mnogimi, ki so pred kratkim zapustili delovna mesta mlajšim kadrom sta bila tudi Milan Štok in Stane Hudobivnik, zaposlena v finančni službi. Tov. Štok je bil vrsto let na vodilnih delovnih mestih in sicer v nabavi, gosp. planškem oddelku in propagandi, zadnja leta pa je bil vodja statistike. Letos je bil med jubilarji 20-letnega dela v Iskri. Poznan je kot zelo aktiven delavec, predvsem na kulturnem področju v Kranju, zdaj pa, kot je dejal, bo še z večjo vnemo sodeloval pri kulturnem delu v kranjski občini. Sodelavcem se prek uredništva iskreno zahvaljuje za sodelovanje in odnose, za prisrčno slovo in čudovito knjižno darilo s podpisi, kar ga bo vedno spominjalo na sodelavce in Iskro. Podobne misli je imel tudi tov. Hudobivnik, zaposlen kot samostojen inventurni kontrolor. Letos je slavil 25-letnico dela v Iskri. Tudi on se lepo zahvaljuje za prejeto darilo, izredno pozornost in dobre želje ob odhodu v pokoj

## Delovna disciplina je odraz zavesti do dela

V delovnih organizacijah se pogosto srečujemo z delavci, ki svojih delovnih dolžnosti ne izpolnjujejo ali pa jih izpolnjujejo slabo. Tako ravnanje je opredeljeno kot hujša ali lažja kršitev delovnih dolžnosti. Število kršitev je odvisno od stopnje zavesti delavcev — članov delovne skupnosti. Vendar za merjenje zavesti to ne more biti edino merilo, nekje se naprimer določene kršitve enostavno ne evidentirajo in se kršilcev ne preganja, drugod pa se preganja vsaka najmanjša kršitev.

Iskra je izredno velik kolektiv predvsem tudi po raztresenosti objektov, kar pogojuje nediscipliniranost, ker daje možnost posameznikom, da izkoriščajo svoj položaj glede na to, da kontrola ni možna. Število kršilcev delovnih dolžnosti, ki so v postopku, se po nekaterih podatkih suče letno okrog 5%. Verjetno pa je vsaj dvakrat toliko kršilcev zoper katere se ne vodi postopek, iz razlogov, ker kršilcev ne odkrijejo ali ker kršitev ne smatrajo za dovolj hude.

Kadar primerjamo delovno disciplino v naših in inozemskih podjetjih, vedno ugotavljamo, da je v inozemstvu (predvsem v zahodnoevropskih državah) disciplina boljša kot pri nas. Predpostavljamo vodje enostavno ugotavljajo, da je to zato, ker delavca lahko enostavno odpustiš, in ker se boji za delo, mora biti discipliniran. Pri nas pa je za izključitev potreben dolg in zamotan postopek, in ker je zakon na strani delavcev, ni možno uvesti discipline. Tako ugovoritev drži le deloma. V teh delovnih organizacijah je izredno malo disciplinskih kazni in izključitev, z odnosom do dela in stimulativnim nagrajevanjem pa uspejajo držati ustrezno disciplino.

Pregled najpogostejših kršitev, kot

— neopravičeni izostanki z dela,

- zamujanje na delo, zapuščanje delovnega mesta,
- opijanje med delom,
- neizvrševanje delovnih nalogov in navodil,
- netovariški odnosi in fizično obračunavanje med seboj,
- tatvine,

kažejo, da so to kršitve, ki zadevajo odnos do dela in medsebojnih razmerij. Od navedenih je edino tatvina tako dejanje, ki ne izhaja iz odnosa do dela. Kršitve delavcev je zato možno odpraviti z ukrepi v enotah brez postopka, vendar je treba pri tem:

- okrepiti zavest delavcev do dela in delovnih navad,
- predpostavljati morajo

sami dati podrejenim dober zgled,

- stimulacija naj bo odvisna od kršitve (naprimer: delavec naj povrne škodo, ki nastane z izostankom),
- delavce je treba zaposliti, da ne bodo imeli prostega časa za pohajkovanje,
- izboljševati medsebojne odnose in s pozitivnim vplivom vplivati na alkoholike in tiste, ki so nagnjeni k prekrškom.

Pristop k reševanju discipline na širši osnovi bo izboljšal tudi poslovno disciplino in zvišal delovno storilnost in zato bi bili ti ukrepi mnogo bolj učinkoviti kot pa na primer ukrepi, ki jih izrekajo disciplinski odbori.

... lin

## »Gospodinjiski aparat« Škofja Loka

### NAŠ RAZGOVOR

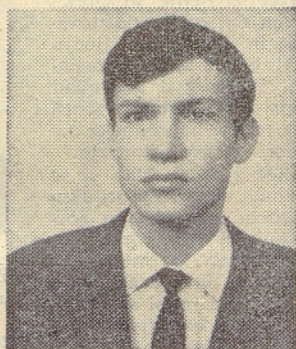
Na vprašanja naše sodelavke odgovarja predsednik sindikalne organizacije v Iskrini tovarni gospodinjiskih aparatov, Škofja Loka — Reteče tov. MILAN KOPLAN.

**Vprašanje:** Kako ocenjujete, kot predsednik, delo sindikalne organizacije v tej tovarni?

**Odgovor:** Delo naše organizacije v letošnjem letu ni bilo tako uspešno kot bi si želeli člani kolektiva in člani odbora sindikata. Vzrokov je več: predvsem bi navedel pomanjkanje denarnih sredstev. Od članarine dajemo kar 60% za druge sindikalne forume, ostala sredstva pa se porabijo za obdaritev žena ob njihovem prazniku in za otroke ob praznovanju dedka Mraza. S tem so naše finance izkoriščene, vse ostalo delovanje pa sloni na idealizmu, ki ga pa ni preveč.

**Vprašanje:** Verjetno je več navdušenja za športne prireditve?

**Odgovor:** Da! ... V okviru športnega udeleževanja smo predvideli nekaj športnih tekmovanj med člani kolektiva, pa tudi z drugimi kolektivi v občini. To so bila tekmovanja



v nogometu, kegljanju in smučanju na Starem vrhu.

**Vprašanje:** Kakšen odnos pa kaže kolektiv do kulturnega udeleževanja?

**Odgovor:** So nekateri, ki sodelujejo v raznih društvih, sindikat pa bo v sodelovanju z mladinsko organizacijo kupil nekaj abonmajske kart za predstave v »Loškem gledališču«, kar bo omogočilo članom kolektiva ogled nekaterih gledaliških predstav.

**Vprašanje:** Kako ocenjujete sodelovanje s samoupravnimi organi?

**Odgovor:** Sodelovanje lahko smatram kot dobro, da pa bi drugo leto lahko bolj sistematsko delovali, pripravljamo zadevno shemo, ki jo bomo ob koncu leta predložili delavskemu svetu.

**Vprašanje:** V vašem programu so gotovo našete najvažnejše naloge za nadaljnje delo?

**Odgovor:** Najvažnejše naloge, ki smo si jih zadali za prihodnje leto so: čim tesnejše sodelovanje s samoupravnimi organi, družbenopolitičnimi organizacijami in vodstvom, večja pozornost ljudem, ki odhajajo v pokoj, uvajanje samopomoči ter bolj bogato kulturno in športno udeleževanje. Naloge so številne in obširne, ob pomoči članov kolektiva, pa jih bomo, vsaj v to sem prepričan, zadovoljivo izvršili.

No

# Pozitivna ocena sodelovanja

(Nadaljevanje s 1. strani)  
cala udeležbo svojih brigadirjev, kljub predhodnemu dogovoru, da jih pošlje na akcijo deset. Prav tako je bila tudi ignorirana udeležba na dogovoru v Iskri, zato je bilo sklenjeno, da bo o postopku mladine »Energoinvesta« obveščena javnost prek sredstev informacij.

Mladinci iz EI Niš so dali zanimiv predlog o formiranju mladinskega koordinacijskega organa na nivoju elektronske in elektro industrije Jugoslavije. Ta organ bi vsklajeval delo mladine v teh podjetjih in bil zadolžen za izvedbo skupnih akcij. Mladinci iz EI so predlagali, da naj bi imel organ profesionalno vodstvo, s čemer pa se večina ni strinjala, zato so sklenili, da vsaka organizacija, udeležena

na tem posvetu, najkasneje do 30. 11. 1971 pošlje predlog statuta koordinacijskega organa mladine elektronske in elektro industrije Jugoslavije, organizaciji RIZ Zagreb, ki bo na osnovi predlogov izdelala statut. RIZ bo namreč v decembru sklical posvet o 5. majskem srečanju mladine leta 1972, ki bo po vsej verjetnosti v Zagrebu.

Sprejet je bil tudi predlog, da bi se skupno s sindikatom organizirala športna tekmovanja delovnih organizacij, elektro industrije Jugoslavije. Nadalje je bila sprejeta tudi iniciativa mladincev iz Beograda, da bi se organiziralo skupno letovanje mladine omenjenih podjetij. Vse navedene akcije bi bile v pristojnosti že omenjenega koordinacijskega organa.

Ker je imela mladina na posvetu pred zasедanjem mladinske konference ZP Iskra zelo enotna gledanja na predstoječe akcije, so vse-kakor dani pogoji za uspeh.

Krog gostov se je na zasédanju v soboto nekoliko razširil, saj so prišli še predstavniki Minela iz Beograda, TIO Lesce in Eta Cerkno ter predstavnika mestne konference ZMS Ljubljana in OK ZMS Radovljica. Udeležba s strani Iskrinih tovarn je bila nekoliko manjša, kot smo pričakovali, kljub vsemu pa so diskusije pokazale zadovoljiv nivo angažiranja mladih po tovarnah Iskre. Pred pričetkom zasédanja je bil vsem udeležencem predvajani novi film: »To je ISKRA«, ki so ga spremljali z velikim zanimanjem.

Ker se je iztekla mandatna doba dosedanjemu vodstvu mladine ZP Iskra, so bile na dnevnem redu tudi volitve novega vodstva. Za novega predsednika sta bila dana dva predloga, in sicer: tov. Stane Draksler in tov. Borut Pičulin. Na tajnih volitvah je bil izvoljen tov. Stane Draksler, 26-letni elektrotehnik iz Elektromehanike. Za sekretarja je bil ponovno izvoljen dosedajni sekretar tov. Gordan Zeifert, 26-letni TT mehanik iz TEN Ljubljana, novi nadzorni odbor pa sestavljajo: tov. Rado Cotič, »Usmer-niki«, Andrej Cimerman »Av-tomatika« in Franci Reš »In-strument«. Ostali člani koordinacijske konference na so avtomatično predsedniki tovarniških konferenc ZMS tovarn v okviru ZP Iskre.

Mladina v ZP Iskra je tako dobila novo vodstvo, ki mu pri njegovem delu želimo mnogo uspehov, tako pri delu z mladino v podjetju, kot pri izvrševanju skupnih akcij mladine elektronske in elektro industrije Jugoslavije.

## Franjo Vlaškovac

Prehitro je ugasnilo Tvoje življenje in prekinjena življenjska pot tovarniša in borca. V življenju ti ni bilo z rožami postlano, temveč si kot mlad fant pred vojno občutil vse težave naprednega delavca in revolucionarja.

Kot zaveden član si se vključil v borbo proti okupatorju in domačim sovražnikom za osvoboditev domovine. Po vojni si ostal v naši armiji, po upokojitvi pa si se vključil v naš kolektiv. V tem skoraj 14-letnem obdobju si se trudil, da bi kot varnostni tehnik uresničeval potrebe pa zaščitil delovnega človeka od morebitnih nesreč pri delu, kljub nenadni boleznim pa si se zopet vrnil na delo, da bi še naprej vlagal svoj doprinos v našem kolektivu. Zahrbna bolezen ti je v



55. letu prekrizala načrte in si moral odnehati.

Mi, Tvoji prijatelji in tovariši te bomo vedno obdržali v spominu kot vestnega prijatelja, polnega optimizma. Naj ti bo lahka naša zemlja za katero si se boril in jo ljubil.

Tvoji sodelavci in prijatelji v tovarni »Elementi« Ljubljana

# Po III. jugoslovanskem kongresu medicine dela

V času od 20. do 24. septembra 1971 je bil v Ljubljani III. kongres medicine dela. Udeležilo se ga je približno 700 strokovnjakov: zdravnikov, medicinskih sester, varnostnih inženirjev in tehnikov, sociologov in psihologov. Namen kongresa je bil za nekaj dni zbrati domače in tuje strokovnjake s področja varstva delavcev ter jim ustvariti priložnost, da svoje izkušnje izmenjajo ter le-te posredujejo kongresu s humano željo, naj doprinejo k boljšim in zdravim pogojem dela delovnemu človeku. Kongres je potekal v delovnem vzdušju, kar dokazuje tudi dejstvo, da je na njem bilo podanih 120, skrbno pripravljenih referatov na temo »Varstvo zdravja delavca v črni in barvni metalurgiji«.

Za popolni prikaz razvoja medicine dela moramo pogledati nekoliko nazaj v njeno zgodovino, v kateri je jugoslovansko ozemlje imelo velik in pisan delež.

To dejstvo potrjuje najdba kipecev v Vinči pri Beogradu, pokritih z doprno masko, za katere sklepajo, da so delavce ščitile pri praznjenju cinba-

rita, ki so ga kopali pod Avalo in iz njega pridobivali živo srebro in cinobar.

V cehovskih statutih srednjeveških mest na našem ozemlju, najdemo poučne predpise o higieni dela.

Okrog leta 1550 omenjajo razni zapiski tudi zastrupitve z živim srebrom v idrijskem rudniku. Od takrat dalje se

idrijski rudarji stalno ukvarjajo s to problematiko in leta 1736 dobijo ranocelnika, ki ga rudarji vzdržujejo sami. Leta 1754 v Idriji delujeta kirurg Gutt in znanstvenik Ceopoli.

Približno leta 1770 je izšla knjiga, ki opisuje življenje, delovne in zdravstvene pogoje zagorskih kmetov. To je prva knjiga o medicini dela na svetu.

Od leta 1787 do leta 1912 se na našem ozemlju uvaja socialno zavarovanje, leta 1922 pa centralno zavarovanje vseh oseb. Takrat je bil ustanovljen tudi prvi inštitut za medicino dela.

Z inštitutom za medicino dela, je bil postavljen temelj medicine dela, katere cilj je skrb za zdravstveno varstvo delavca na delovnem mestu.

## Iz drugih časopisov

### Kratke vesti iz glasila »Čajavec« Banja Luka

#### INTEGRACIJA »ZRAK« — »ČAJAVEC«

Priloge za integracijo teh dveh podjetij potekajo po predvidenem planu. Skupna komisija je izdelala integracijski elaborat, ki ga je pred tem pregledal poslovni odbor »Čajavca«. Za integracijo obstaja obojestranski interes. Če bo referendum uspešen, se bo podjetje »Zrak« v Sarajevu pripojilo k »Čajavcu« in postalo njegov del s posebnim statusom v okviru združenega podjetja.

#### ZASTOPNISTVO V MOSKVI

8. oktobra se je formiralo zastopništvo »Čajavca« za SSSR s sedežem v Moskvi. Za zastopnika je bil postavljen ZORAN MITIĆ, s kvalifikacijo višje šole zunanje trgovine, ki je že dalj časa živel v Moskvi in izvrstno obvlada ruščino.

Brez dvoma bo otvoritev zastopništva v Moskvi dobro vplivala na poslovno sodelovanje s partnerji iz SSSR, za kar ima podjetje velik interes, ki se vidi v plasmu izdelkov na tržišču SSSR pa tudi v odgovarjajoči nabavi in kooperaciji. Ta interes je potrjen in je prišel do izraza na nedavni razstavi IFIP v Ljubljani, kjer so se predstavniki SSSR zanimali za nakup izdelkov s področja računske tehnike.

#### KOMERCIALNA ORGANIZACIJA

Projekt predloga Komercialne organizacije »Čajavca« na zadnji seji poslovnega odbora ni dobil soglasja. Po večurni diskusiji se za predlog ni odločila večina članov poslovnega odbora, zato je odložena odločitev, odnosno sprejem ali zavrnitev.

Predloženi načrt predvideva združitev vseh komercialnih služb: prodaje, nabave in tehničnih servisov v eno komercialno dejavnost. V sestav te dejavnosti bi bila zajeta tudi predstavnitva. Predlog projekta: enotna organizacija mora zagotoviti boljše oskrbovanje, sigurnejši in večji plasman in povezavo s potrošniki. Ideja je bila sicer ocenjena kot pozitivna, vendar zaradi nekaterih odprtih vprašanj ni dosegla soglasnosti poslovnega odbora.

#### 400 NOVIH ŠTIPENDISTOV

Odbor za kadre podjetja »Čajavec« je nedavno izdal razpis, ki je objavljen v dnevnem tisku, za sprejem novih študentov v letu 1971/72. Predvideno je, da se sprejme 400 novih študentov in sicer 200 za strojno fakulteto in 200 za elektrotehniško fakulteto — odsek šibki in jaki tok.

#### OZIMNICA

V organizaciji sindikata podjetja »Čajavec« je preskrbljena nabava ozimnice za potrebe članov kolektiva. Zagotovljene so večje količine krompirja po ceni od 93 S din in jabolka po ceni 170 S din.

Varstvo delavca zahteva teamsko delo vseh služb od zdravstvene, tehničnovarnostne, socialne, tehnološke in drugih.

Na ta dejstva in ugotovitve nas navajajo tudi vse zahtevnejši tehnološki postopki, ki človeka z njegovimi psihofizičnimi sposobnostmi postavljajo v vse težji položaj.

Nujno je, da v tem tempu razvoja obravnavamo človeka kot primaren faktor, kateri žal nima takih sposobnosti prilaganja (aklimatizacija itd.), da bi lahko brez večjih posledic opravljal poslanstvo, ki mu je dano.

Organizatorji proizvodnega in tehnološkega procesa, torej nosilci razvoja sploh, prenekaterikrat padajo v dileme, ali smo dovolj storili za človeka-delavca na delovnem mestu? Odgovor je jasen in sicer do takrat, dokler bomo ugotavljali, da človek-delavec plačuje uspehe dela s svojim življenjem in zdravjem.

III. kongres medicine dela je opozoril na vrsto dispozi-

cij, ki močno posegajo v varne in zdrave pogoje dela delovnega človeka, s posebnim poudarkom na pogoje dela v črni in barvni metalurgiji.

Iz referatov in kongresnega gradiva izhajajo ugotovitve in zaključki, ki nujno narekujejo intenzivno delo služb: medicine dela, tehnične varstva, socialnega varstva in ne na koncu organizatorjev proizvodnje in tehnološkega procesa.

Faktor — človek, naj in mora v proizvodnem in tehnološkem ciklusu dobiti mesto, ki mu glede na nam znan in jasno definirane psihofizične sposobnosti, pripada.

Načelo ergonomije — stroj prilagoditi človekovim psihofizičnim sposobnostim, mora spremljati slehernega, ki ima vpliv na organizacijo proizvodnega in tehnološkega postopka ter mora postati integralni del le-teh.

Z doslednim izvajanjem tega načela, bomo avtomatično posegali tudi v področje

# PISMA BRALCEV

## SE O »MARKETING V ISKRI«

Sklicujem se na članek M. P. v 37. številki našega glasila »Marketing v Iskri« na odgovor, ki ga je pripravilo uredništvo.

Kakor sem zadovoljen s hitro reakcijo uredništva, ki je posredovalo meritoran odgovor, tako nisem začutil »notranje pomiritve« spriču njegove vsebine. M. P. po mojem ni dobil na jasno zastavljena vprašanja jasnega odgovora, podkrepjenega z imeni in dejstvi. V dobro uredništvu in njegovi redakcijski politiki pa štejem dejstvo, da je dopis in odgovor uvrstilo v številko s prispevki, ki jim ni mogoče odrediti zveze s takšnimi ali drugačnimi oblikami tržnih raziskav (»Smernice razvoja ZP v letu 1972«, »Akcijski načrt 1971« novogoriške tovarne, traktat o komercialnem direktorju itd.).

Ne nameravam se spuščati na negotove terene marketinga, ki ima toliko »obrazov«, kolikor je podjetij in kolikor je teoretikov, ki se z njim ukvarjajo pa tudi ljudi, ki v potu svojega obraza orjejo trdo ledino ustaljenih navad v podjetjih, ki so bila in so še »proizvodno orientirana«. To velja še posebej za komercialne kadre, ki so vzkli v proizvodnih sferah in se v njih učili abecede trgovskega obnašanja.

Načelna pojasnila o marketingu, ki jih je posredovalo uredništvo, vsebujejo nedvomno nekatere neovržene resnice o tržni etiki in poslovni morali; pa tudi sklepno ugotovitev, da je trg postal dejanski verifikator naših proizvodnih prizadevanj.

pogojev dela, ki obsegajo ekološke in tehnične faktorje delovnega okolja.

Iz referatov, podanih na kongresu je bilo razvidno, da delavci v črni in barvni metalurgiji najbolj ogrožajo plini (ogljikov monoksid), toplotna sevanja in prah. Navedeni kvarni vplivi skoraj v vseh primerih presegajo maksimalne dovoljene koncentracije (MDK). Podobno je tudi v ostali industriji, le da tu nastopajo najpogosteje še prekomerni ropot, slaba razsvetljava ter slaba mikroklima.

Logična posledica tega je veliko število poklicnih obolenj najrazličnejših vrst, od akutnih do kroničnih zastrupitev, boleznih dihal, raznih kožnih obolenj, itd.

Tudi nesreče pri delu v črni in barvni metalurgiji so iznad dejavnosti industrijskih vej skupaj.

Kaže se sicer, v zadnjem desetletju upadanje obolenj in nesreč, kar je nedvomno pripisati modernizaciji v črni

Vendor ne več tisti trg, ki je v časih centralistično-planškega in administrativno-distribucijskega gospodarjenja hvaležno sprejemal vsak izdelek »še gorak« iz proizvodnje, marveč trg, ki je že zasičen z določenimi izdelki in ki mu konkurenca daje možnost vedno večje izbire in izbirljivosti. Torej trg, ki ne prenese več nekritičnih prepričevanj o širokih proizvodnih kapacitetah in ne močno majavih napovedi o poslovni ekspanziji na terenu, kjer je on sam gospodar situacije. Ta trg ima nespornega zavznika — konkurenco, domačo in tujo, kar močno utesnjuje ugibanja, kje se začno in končajo naša na marketing uglašena prizadevanja.

Deklarativne izjave, s katerimi izražamo našo pripravljenost priznati trgu primat v naših proizvodnih naporih, še ne pomenijo prevage na tehničarji, ki naj pokaže našo dejansko »marketing težo«. Trg terja raziskave: vztrajne, sistematične, na znanstveni način. Torej — v prvi vrsti informatika in analize in nato več znanstveno utemeljenih poslovnih odločitev in manih deklaracij.

Tovarišu I. S., ki je podal nekaj misli o marketingu in okoli njega, je treba dati vsaj priznanje za hrabrost, da se je lotil tolikanj občutljive tematike. Pa tudi zato, ker se je kot organizator odločno postavil v vrste tistih, ki jim je marketing poslovni »credo«. Kajti čisto možno je, da v nekaterih proizvodnih, pa tudi komercialnih enotah, še ni čutili potrebe po marketingu. Zlasti ne pri tistih, ki imajo na jugoslovanskem trgu določene monopolistične pozicije in se

in barvni metalurgiji in naporem odgovornih faktorjev.

Kongres je pokazal zahtevo, da mora organizacija medicine dela dobiti mesto, ki ji pripada. Prav tako je ugotovljeno dejstvo, da mora na področju varstva delavca sodelovati vrsta zainteresiranih služb, od kadrovske, tehnične, zdravstvene, varstva do tehničnih in tehnoloških služb. Le vključevanje v teamsko delo, s polno odgovornostjo, je porok za ustvarjanje resnično zdravih in varnih pogojev dela.

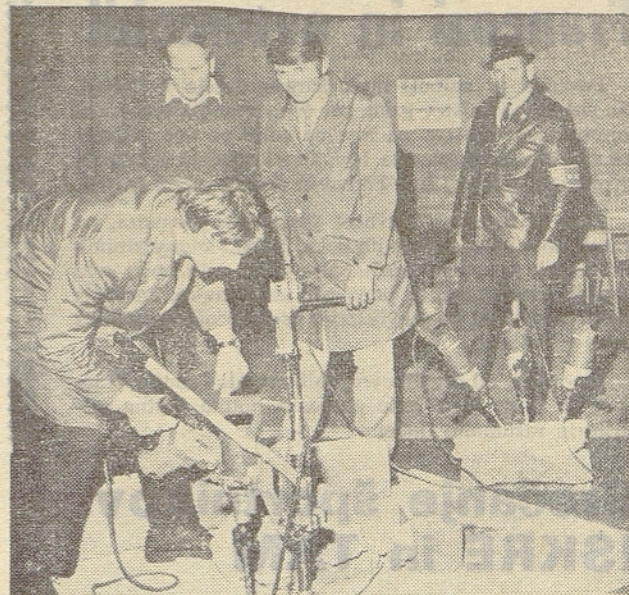
Visoka produktivnost, ki je nosilec večjega blagostanja delovnega človeka ima svoj temelj prav v zdravih in varnih pogojih dela.

Na koncu lahko z zadovoljstvom ugotovimo, da je III. jugoslovanski kongres medicine dela uspel in, da nam je dal smernice za nadaljnje delo na tem področju, s humano in plemenito željo za boljše pogoje dela delovnega človeka!

Ivan Krušec

jim zato lahko zazdi »uvajanje »marketing obnašanja« pretirano in prezgodnje. Toda takšno mišljenje ne vzdrži konfrontacije s potrebo po načrtovanju razvoja in proizvodnje v bližnji in daljnji perspektivi, ki ga brez marketinga ne moremo jemati kot absolutno in resno. Privržence starih in »zanesljivih« metod bi kazalo opozoriti, da ima marketing tudi drugo naličje, ob katerem ne morejo ostati neprizadete tudi tiste proizvodne organizacije, ki jim gre trg zaenkrat še »na roko«. Gre namreč za povsem nezorano ledino marketing raziskav na področju nabavnih dejavnosti, ki so v sferah predelovalne industrije v krepki zvezi s proizvodnimi ambicijami in so v časih v močnem nasprotju s »prodajnim« marketingom.

Mirko Ljubič,  
»Iskra Commerce«



Prikaz delovanja Iskrinih električnih vrtnalnih strojev na Gorenjskem sejmu obrti in opreme v Kranju

## Novosti pri električnem ročnem orodju

Na letošnjem sejmu Obrti in opreme v Kranju je Iskra predstavila javnosti svoj proizvodni program na področju električnega ročnega orodja. Številne novosti in izboljšave nam je Peter Zibert, vodja sektorja za električno ročno orodje pri Iskra Commerce, takole opisal:

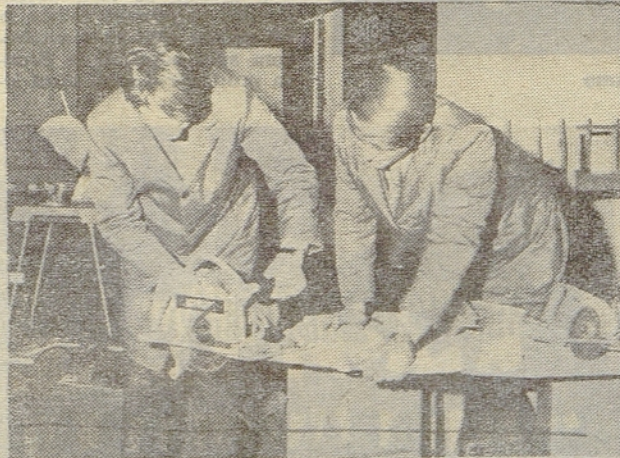
»V nekaj zadnjih letih je Iskra prek lastnega razvoja in v sodelovanju z renomiranimi inozemskimi partnerji dala na trg številne nove izvedbe električnega ročnega orodja in se z njimi uvrstila med najvidnejše svetovne proizvajalce na tem področju. Kakšne novosti nudi Iskra na tem področju?

Glavna novost so strojčki z UNI motorjem. To je serija devetih različnih profesionalnih orodnih strojev, v katere je vgrajen enak motor. Pripravljamo nove izvedbe, ko bodo lahko kupci na isti motor priključili devet različnih priključkov. Ta izvedba bo namenjena predvsem manjšim obrtnikom,

kmetovalcem in za razna hišna domača opravila. Naj naštejem strojčke iz te serije: to so: vrtnalni stroj, kotni brusilni stroj, premi brusilni stroj, sekalnik pločevine, škarje za pločevino, nadrezkar, izvijač, strojček za vezovanje navojev in povratna žaga.

Posebna novost, ki jo prijavljamo, pa so elektronski vrtnalni stroji, ki jih bo Iskra nudila tržišču v prihodnjem letu. To bo 5 vrtnalnih strojev, s katerimi se uvrščamo med najsodobnejše proizvajalce električnega ročnega orodja.

V prodaji pa so že miniaturni vrtnalni stroji v štirih izvedbah, od 6–10 mm, ki so eno-, dvobrzinski in elektronski eno- oz. dvobrzinski. Namenjeni so predvsem montažerjem in finomehanikom, ker so izredno majhnih dimenzij ter jih lahko odložimo pri delu v žep. Kljub majhnim dimenzijam, za polovico manjšim od standardnih, je njihova moč enaka le-tem.



Na Gorenjskem sejmu obrti in opreme v Kranju je sodelovala tudi Iskra. Na sliki: demonstracija uporabnosti motornih krožnih žag

Iskra že nekaj časa sodeluje z inozemskimi partnerji tudi pri proizvodnji električnih aparatov za lakiranje, ki delujejo na principu vibratorja, torej brez zraka. Ti aparati, ali brizgalke, so zelo primerne za domača in obrtniška dela pri brizganju ali lakiranju predmetov, prostoroj in podobno.

V naslednjih dveh letih pa bo Iskra razvila in začela izdelovati specialno električno ročno orodje za domačo rabo — hobi stroje. V nekaj letih naj bi se proizvodnja le-teh povečala za 10-krat, obenem pa bo Iskra kompletirala program hobi orodja za hišna opravila, ki bi jih sicer opravil obrtnik.

Kaj pa konkurenca?  
»Na Jugoslovanskem tržišču se srečujemo z najvidnejšimi svetovnimi proizvajalci, vendar se je Iskra s kvaliteto in dolgoletno tradicijo toliko uveljavila, da na področjih z zaključnimi programi z lahkoto konkuriramo. Nameravamo tudi povečati prodajni program električnih in elektro-pnevmatskih orodij za gradbeništvo, da bi lahko nudili obrtnikom, industriji in gradbeništvu ter vsem drugim potrošnikom zaključene programe tudi na tem področju. Še nekaj podatkov o intenzivnosti razvoja te branže v Iskri. V zadnjih treh letih je naraščala vrednost prodaje letno za 120%, torej za še enkrat toliko pa še malo. To dokazuje, da je Iskra osvojila tržišče, glavna zasluga za to pa je tudi v pravočasni oskrbi tržišča z rezervnimi deli in v strokovni pomoči prek servisov na kraju uporabe. Na tak način smo pridobili zaupanje kupcev, med katerimi so najštevilnejši industrija in gradbeništvo, obrt pa tudi individualni kupci. Prepričan sem, da jih tudi v prihodnje ne bomo razočarali.

# Francozi in avtomobil

Francija je najbolj motorizirana dežela v Evropi. Na sto gospodinjstev pride kar 67 avtomobilov, a vsako deseto gospodinjstvo pa ima na vojo po več avtomobilov. Prirodna posledica tega so vsesplošno zakrčenje prometnih, posebej še v Parizu in drugih večjih mestih.

Zato je francosko javnost razveselila prognoza, po kateri bo v teku naslednjih nekaj let 12,3 motoriziranih Francozov prenehalo voziti. Mnogi od njih bodo celo prodali avtomobile, če bodo pač našli kupce. Za Pariz predvidevajo, da bo celo četrtnina vseh voznikov dvignila roke od volana.

Za razliko od drugih evropskih narodov sodijo Francozi, da je ne imeti avto gosposka poteza, lastna modrim in razumnim ljudem.

## Srečanje športnikov ISKRE in TAM

Pred nedavnim je tovarna avtomobilov v Mariboru — TAM, podobno kot letos tudi Iskra, praznovala 25-letnico svojega obstoja. V okvir številnih praznovanja jubileja mariborske tovarne, je sodilo tudi srečanje naših in Tamovih športnikov.

Športniki TAM so se z našimi pomerili v naslednjih športnih disciplinah: nogometu, odbojki, namiznem tenisu in streljanju ter v šahu. Več športne sreče v teh tekmovanjih so pač imeli domačini-gostitelji, ki so zabeležili zmage v štirih disciplinah, le v namiznem tenisu so podlegli našim. Srečanja pa so bila prijateljska, vendar pa dokaj borbena, a

kljub temu so bili domači boljši nasprotnik.

Preden so se športniki pomerili med seboj, so domačini naše fante vodili skozi proizvodne obrate tovarne avtomobilov in jim razkazali proizvodnjo sodobnih kamionov in drugih specialnih vozil, s katerimi TAM zalaga domače tržišče in se vedno bolj uveljavlja tudi v izvozu v mnoge države.

Ob slovesu od športnikov mariborske tovarne TAM, smo jim zaželeli še veliko delovnih uspehov, prav tako pa tudi uspehov na športnem polju, hkrati pa smo jih povabili na povratno srečanje v prihodnjem letu.

— P. C. —



Odbojkarji Iskre in TAM pred tekmo



Nogometaše je pred začetkom zanimive tekme ujela kamera še preden so se »poslihtali«



Spominski posnetek izletnikov pred planinskim domom na Mirni Gori

## Planinci na Mirni gori

Če kdo, potem je Planinsko društvo Iskra letošnjo jesen, zares lepo in toplo, dodobra izkoristilo za svojo dejavnost. Po dveh uspešnih izletih »na višji ravni« — na Triglav in na Storžič, je v soboto, 23. oktobra priredilo namreč še izlet na Mirno goro nad Semičem. Članom PD Iskra se je to pot pridruživlo tudi nekaj članov kolektiva strokovnih služb ZP.

Za poln avtobus »Creina« nas je bilo, ko smo izpred univerze, z nekaj več kot polurno zamudo odbrzeli skozi tunel pod gradom proti Dolenjski. Kar brž smo za seboj pustili Ivančno gorico in jo po dolini Krke urezali mimo Žužemberka in skozi Sotesko, pa čez hrib v Semič.

Tu nas je najprej čakal ogled tovarne, kar je bilo za večino izletnikov prva priložnost spoznati to našo tovarno v Beli krajini. Ing. Zorc in predsednik sindikata Molk sta razkazala proizvodnjo, povedala marsikaj iz zgodovine tovarne, pa tudi o problemih, ki jih imajo spriči splošne nelikvidnosti.

V tovarni so nam potem dodelili prijaznega vodiča in po ogledu smo se z avtobusom spet odpeljali iz Semiča proti Mirni gori, skozi le-

po pisane, a že pospravljene vinograde. Pa ne mislite, da smo se peljali prav na vrh Mirne gore! Največ po zaslugi šoferja smo se ustavili v majhni vasi Planina, odkoder je še približno pol ure hoda do prijetnega planinskega doma. Zagrizli smo se v strmo stezo in — sicer pošteno ogreti, vendar pa prav po voznem redu, vsi razen našega šoferja, v pol ure »zavzeli« dom, še zlasti pa tako vabljivi »šank«, saj nas je pot krepko ožejala.

Zadovoljni, da smo spet »premagali« nov vrh, smo se slednjič spoprijeli s čudovito kurjo obaro, katero smo kar v en glas »ošacali« za 1A z vejico. Res je bila okusna, pošteno pa nas je zaposlila tudi z obiranjem. Grešil bi, če ob tem ne bi omenil tudi mamljive črnine, ki ji prav resda nisimo nič kaj priznawali, seveda sem in tja malo »okrašeni« z radensko (pa to le bolj za izgovor!...). Razumljivo — dobre volje, šal in prijetnega razpoloženja ni manjkalo; še med tistimi ne, ki so si na Mirni gori kanili nabrati nekaj sladkega kostanja, a so žal ostali praznih rok.

Kar prehitro je prišel čas odhoda. Za rekreacijo (in ker smo bili prisiljeni) smo jo peš mahnili nazaj do Planine, kjer nas je zvesto čakal naš avtobus, nato pa smo se spet zapeljali v Semič in mimo naše tovarne, naravnost do lepo urejene zidanice, da bi naš prijetni izlet dodobra »zašpilili«. So nam rekli, da brez obiska zidanice pač ne moremo govoriti o prijetnem izletu v Belo krajino. Sočen pršut in letošnja kapljica sta nas kaj lahko prepričala v pravilnost tega recepta, da si je v zidanici pač treba nabrati novih moči za vrnitev v Ljubljano. Preostanek popoldneva in še kos večera smo »prevedrili« torej v zidanici, dokler nas ni naš vodič

Pavle »nagnal« v avtobus, ki nas je po cesti čez Gorjance, čez Novo mesto in nato po avtocesti pripeljal v Ljubljano in nas »dostavil« malone domov.

Izlet na Mirno goro je v udeležencih vzbudil popolno zadovoljstvo. Jaz osebno pa kar ne morem mimo kritike, kajti izlet tudi ni bil brez slabosti. Pravzaprav je imel eno samo slabost in sicer, škoda, da je bil samo enodnevni! ...

—C—

### ZAHVALA

Ob smrti mojega dragega očeta

#### ANTONA SORČANA

se iskreno zahvaljujem sodelavkam v pakirnici obrata ATN za darovano cvetje, denarno pomoč ter izrečeno sožalje. Vsem in vsakemu posebej iskrena hvala.

Peter Sorčan

### ZAHVALA

Ob izgubi mojega dragega očeta

#### VINKA SENKA

se iskreno zahvaljujem sodelavcem v orodjarni in ostalim iz obrata »stikala« za venco in izraze sožalja.

Sin Vinko

ISKRA — glasilo delovnega kolektiva ZP Iskra Kranj, industrije za elektromehaniko, telekomunikacije elektronično in avtomatiko — Urejuje uredniški odbor — Glavni urednik: Pavel Gantar — Odgovorni urednik: Janez Sile — Izhaja tedensko — Rokopisov ne vračamo — Naslov uredništva: ISKRA Kranj, Savska loka 4, telefon 22-221, int. 333 — Tisk in klišej: »CP Gorenjski tisk« Kranj